

Aan MBZK
Van CC: Stas BZK
DenB

nota

Kabinetsreactie Jaarverslag Nationale Ombudsman en
Kinderombudsman 2023

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2024-0000431545

Datum
2 juli 2024

Opgesteld door

Samengewerkt met
DG KR, DGVRO, DGDOO,
CZW, VWS, SZW, FIN, BZK,
DEF, IenW, JenV, EZK, OCW

Bijlage(n)
3

Aanleiding

Op 21 mei jl. presenteerde de Nationale Ombudsman het Jaarverslag van de Nationale ombudsman, de Kinderombudsman en de Veteranenombudsman over 2023: *Burgerperspectief: een manier van doen* (Bijlage 1b). De Eerste en Tweede Kamer hebben gevraagd om een Kabinetsreactie.

Geadviseerd besluit

- Ondertekening van bijgevoegde kabinetsreactie op het Jaarverslag aan de Tweede Kamer (Bijlage 1a).
- Ondertekening van afschrift aan de Eerste Kamer en het instituut Nationale Ombudsman (Bijlage 2; Bijlage 3).

Deze nota wordt parallel ter kennisname voorgelegd aan de staatssecretaris van BZK op verzoek van BA. Zie aparte nota in Bijlage 5.

Kern

- Het is gebruikelijk dat u, als bewindspersoon verantwoordelijk voor de Wet Nationale ombudsman, namens het kabinet reageert op het jaarverslag van de Nationale ombudsman en de Kinderombudsman.
- U reageert mede namens de staatssecretaris van Jeugd, Preventie en Sport. Vanuit de verantwoordelijkheid voor jeugd coördineert VWS jaarlijks de reactie op het onderdeel van het jaarverslag dat betrekking heeft op het werk van de Kinderombudsman.
- De minister van Defensie reageert op het jaarverslag van de Veteranenombudsman in de Veteranennota die in mei aan de Kamer is verzonden.
- De kabinetsreactie is met de andere departementen ambtelijk afgestemd, alleen het gedeelte ten aanzien van de Kinderombudsman wordt parallel voorgelegd aan de staatssecretaris van Jeugd, Preventie en Sport. De staatssecretaris van BZK wordt geïnformeerd i.v.m. passage Caribisch NL.

Samenvatting brief

- De hoofdboodschap van de brief is dat u grote waarde hecht aan het werk van het instituut Nationale ombudsman, onder meer omdat zijn werk de overheid in staat stelt om vanuit het burgerperspectief naar beleid te kijken en het te verbeteren.

- U onderschrijft de aanbevelingen van de Ombudsman, dat de overheid nog te vaak enkel met bureaucratische instrumenten naar oplossingen zoekt voor de problemen van mensen. Burgerperspectief is een manier van doen, het vergt een verandering van cultuur, het verbeteren van ambtelijk vakmanschap en het beter equiperen van uitvoeringsinstanties.
- De brief gaat in op elke afzonderlijke casus waarbij nog actie van het kabinet wordt verlangd door de Nationale ombudsman. De nadruk ligt daarbij op de concrete maatregelen die het kabinet in dat kader neemt.
- Daarbij worden alle onderwerpen uit de Ombudsagenda langsgeslagen: armoede, toegang tot voorzieningen, fundamentele rechten, participatie en invloed, leefbaarheid, Caribisch Nederland. Per onderwerp geeft u namens het kabinet een stand van zaken van de wijze waarop de aanbevelingen worden opgevolgd.

Onze referentie
2024-0000431545

Datum
2 juli 2024

Link met Hoofdlijnenakkoord

- Dit jaar loopt de Kabinetsreactie samen met het uitwerken van het regeerprogramma. Daarom is in de reactie aangegeven hoe de ambities van de Nationale ombudsman terugkomen in het Hoofdlijnenakkoord. Zo is vermeld:
  - o 'Zoals in het Hoofdlijnenakkoord is opgenomen is de ambitie van dit kabinet dat de rijksdienst aantoonbaar meer inzet op vakmanschap, kennis, uitvoering en burgerperspectief.'
  - o 'Dit kabinet zet zich ervoor in om de hardheden in beleid, wetgeving en uitvoering voor burgers aan te pakken. In het wetsvoorstel Wet versterking waarborgfunctie algemene wet bestuursrecht (Awb) is het burgerperspectief het uitgangspunt om de daarvoor noodzakelijke houding van bestuursorganen nader te normeren.'
- U wordt uitgenodigd aan te geven of u nog andere aanvullende accenten wilt leggen in de brief.

Toelichting

- Sinds 2020 reageert het kabinet integraal op het jaarverslag van de ombudsmannen. Hiervoor varieerde de wijze waarop verschillende kabinetten omgingen met de jaarverslagen van de ombudsmannen. Het ene jaar werd volstaan met een bedankbrief, het andere jaar werd uitgebreider gereageerd.
- Met het rapporteren over de stand van zaken van de aanbevelingen van de Ombudsman geeft u invulling aan uw rol als coördinerende minister op democratie en bestuur, en uw verantwoordelijkheid voor de Wet op de Nationale Ombudsman.
- Uw ambtsvoorganger heeft op verzoek van de Kamer in september 2023 de Kamer geïnformeerd over de opvolging van het kabinet op aanbevelingen van de No (Bijlage 4).

Politieke context

- Zowel de EK en TK hebben aangegeven het Jaarverslag en de Kabinetsreactie daarop met de ombudsmannen te gaan bespreken. Zij vragen u uiterlijk in de 1^e week van september de reactie te versturen.